

Tyresö kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
Marika Lyman

TJÄNSTESKRIVELSE

2013-11-26

1 (9)

Diarienummer

2013/BUN 0101 84

Barn- och utbildningsnämnden

Beslut om tillskapande av grundskoleplatser i Trollbäcken

Förslag till beslut

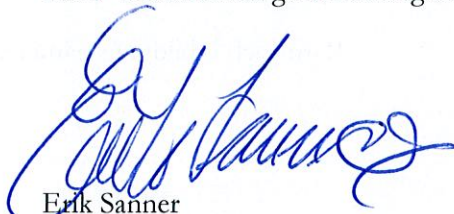
Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår:

- att barn- och utbildningsnämnden föreslår för kommunstyrelsen att ge förvaltningschefen på barn- och utbildningsförvaltningen i uppdrag att beställa en ombyggnation av Fornuddens skola som ökar skolans kapacitet med två klasser, ca 50 elever. Den nya byggnaden inkluderar även fritidshem. Kostnadsberäkning inhämtas av fastighetsavdelningen.
- att inte flytta årskurs 6 till Sofiebergsskolan enligt tidigare beslut.^{1,2}
- att från och med höstterminen 2014 inte starta några nya klasser från årskurs 4 på Sofiebergsskolan. Sofiebergsskolan ställer succesivt om och tar in en ytterligare klass i respektive årskurs F-3.
- att barn- och utbildningsförvaltningen får i uppdrag att fortsätta genomlysningen av volymprognos och presentera ett underlag för beslut våren 2014 till barn- och utbildningsnämnden för resterande kommundelar från 3 till 10 års sikt.

¹ Bilaga 1, Stadielindeining vid Tyresös grundskolor, Dnr 2011/BUN127-41.

² Bilaga 2, Beslut om antagande gällande detaljplan för utökning av Sofiebergsskolans skolgård, Dnr KSM 0260

Barn- och utbildningsförvaltningen

Erik Sanner

tf Förvaltningschef

Håkan Bertilsson

Stabschef

Sammanfattning

- Befolkningsökningen i området Trollbäcken skapar behov av fler platser i förskoleklass upp till och med årskurs 6.
- Byggnationen på Fornuddens skola ersätter inhyrda paviljonger.
- Osäkerhet i samband med Internationella Engelska skolans etablering.
- Kapacitetsökning med 50 elever.

Barn- och utbildningsförvaltningen har tillsammans med fastighetsavdelningen tagit fram en detaljplan för en ombyggnation av Fornuddens skola med utgångspunkt att vara en flexibel byggnad med plats för 9 hemklassrum, ca 225 elever i tre paralleller. Skolan kommer att byggas med utgångspunkt i barn- och utbildningsförvaltningens lokalstrategiplan för förskola och skola.³ Skollokalen ersätter tre externt inhyrda paviljonger vilka är omoderna och har ett stort behov av underhåll. Kapacitetsökningen jämfört med idag blir ca 50 elever dvs. två klassrum, vilket inte kräver någon kapacitetsökning i övriga lokaler på Fornuddens skola så som matsal och kök. I och med detta byggs även ett musikrum, vilket har saknats på såväl Fornuddens skola som Sofiebergsskolan. Musikrummet kommer att delas mellan skolorna. Ombyggnationen beräknas kosta 17 - 20 miljoner kronor, enligt fastighetsavdelningen, och stå klar inför höstterminen 2015. För att hantera logistiken runt verksamheten kommer

³ Bilaga 3, lokalstrategiplan för förskola och skola i Tyresö kommun, Dnr 2011/BUN 0019-84.

befintliga paviljonger och ersättningspaviljonger att behöva nyttjas under byggtiden.

Skolmarknaden gör att planeringsförutsättningarna inte är givna. I kommundelen Trollbäckens närområde ligger friskolan Kunskapsskolan som tar in elever från årskurs 6 och mot centrumområdet ligger den kommunala skolan Nyboda skola som tar in elever från årskurs 4. Båda skolorna lockar elever från kommundelen Trollbäcken. Skolinspektionen har beviljat Internationella Engelska skolan tillstånd att starta en F-9 skola i Tyresö kommun höstterminen 2014. I ett startläge planerar skolan att fokusera från årskurs 4. Hur detta påverkar skolorna i kommundelen Trollbäcken är för närvarande osäkert. Faktorer som geografisk placering, antal paralleller och nuvarande kösituation är avgörande.

I nuläget påverkas framförallt Sofiebergs skola av att elever väljer en annan skola från årskurs 4. Detta påverkar hur effektivt skolan kan nyttja sina lokaler. En skola som endast har en klass per årskurs har svårt att både organisera sig och få ekonomisk balans. När elevunderlaget blir mindre accentueras detta ytterligare. Haninge kommun angränsar till kommundelen Trollbäcken. Elever från Haninge kommun är en osäkerhet när det gäller antalet platser.

Förvaltningschefen föreslås få uppdraget att beställa en ombyggnation av Fornuddens skola. För att åstadkomma en effektivare skolorganisation föreslås att nämnden beslutar att flytta över årskurs 4 och 5 till Kumla skola. Sofieberg blir två parallella klasser per årskurs i en F-3 skola.

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsnämnden gav i maj 2013 förvaltningen i uppdrag att, i samråd med fastighetsavdelningen, utarbeta förslag för alternativa lösningar på byggnation för de behov som har identifierats inför höstterminen 2014 och framöver för grundskolan i kommundelen Trollbäcken. Befolkningsprognosen visar på en elevökning för området vilket grundskolorna i kommundelen Trollbäcken har svårt att möta. Behovet på enskilda skolor påverkas även av tidigare beslut att ändra stadiindelningen (Dnr 2011/BUN127-41) och att flytta årskurs 6 tillbaka till skolor med årskurs F-5. Lösningen ska vara flexibel för att

kunna växla mellan behov över tid och utifrån ett helhetsperspektiv. Åtgärder måste vidtas för att lösa situationen på både kort och lång sikt. Det är särskilt angeläget om kommunen ska vara attraktiv att bo i och flytta till. För de yngre barnen är närheten till hemmet oftast en avgörande faktor för valet av skola.

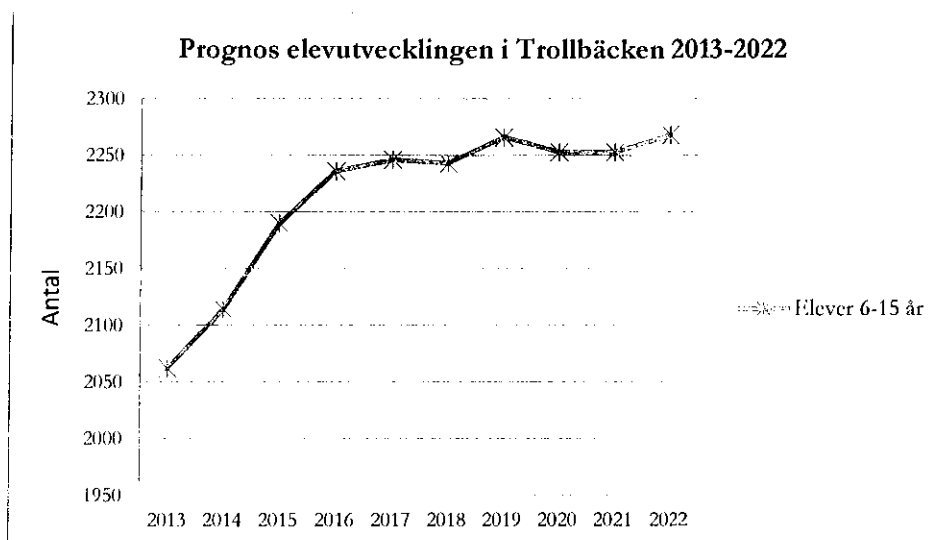
Utmaningar för grundskolan inom kommundelen Trollbäcken:

1. Ökande antal elever i grundskolan.
2. För få grundskoleplatser i förhållande till behov.
3. En skola har svårt att få en ekonomi i balans. Sofiebergsskolans organisation, att endast ha en parallell per årskurs, gör att skolan är trögrörig i förhållande till hur elever väljer skola. Detta medför svårigheter att få en ekonomisk balans. Läsåret 2012/2013 gick 10 elever i årskurs 5.
4. Etablering av Internationella Engelska skolan i Tyresö kommun

Prognos - elevutvecklingen i Trollbäcken (inkl. Lindalen)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
6 år	227	236	237	226	205	189	209	218	216	217
7-9 år	651	661	687	723	726	694	645	620	632	661
10-12 år	611	628	644	664	676	702	735	732	699	650
13-15 år	573	589	622	623	639	658	677	683	706	740
Totalt:	2062	2114	2190	2236	2246	2243	2266	2253	2253	2268

Källa: Kommunens befolkningsprognos, mars 2013

Under perioden 2013-2021 förväntas antalet elever i åldern 6-15 år öka i kommundelen Trollbäcken. Ökningen förväntas bli 206 elever på totalen om man jämför ingångsvärdet 2013 med utgångsvärdet 2022. Den största ökningen förväntas ske i åldersgruppen 13-15 år. Ökningen förväntas ske över hela perioden. I åldersgruppen 7-9 år ökar antalet elever fram till 2017 för att därefter sjunka fram till 2020. Antalet elever i åldersgruppen 10-12 år ökar stadigt fram till och med 2019 för att därefter sjunka. Det totala elevunderlaget ökar fram till 2019 för att därefter ligga relativt konstant. Den största ökningen kommer enligt prognosen att ske de första 3-4 åren.

Platstillgång

Platstillgången baseras på vilken maxkapacitet av elever som skolorna i Trollbäcken har. Maxkapaciteten baseras i sin tur på antalet klassrum, dess ventilation, yta och övriga lagkrav. Det ger ett snitt på ca 25 elever per klassrum.

När befolkningsprognosen (med hänsyn till kommundelen Trollbäckens elever som väljer skolor i annan kommun) ställs i förhållande till platstillgång i Trollbäckens skolor väntas ett ansträngt läge uppstå i årskurserna F-6 redan 2013 och ett underskott år 2014.⁴ Enligt prognosen kan underskott på platser bli som mest 90 stycken år 2017. I denna siffra har ingen hänsyn tagits till Internationella Engelska skolans etablering. Vid hänsyn taget till Internationella

⁴ Baserat på maxkapacitet bortsett från pedagogiska och ekonomiska faktorer.

Engelska skolans etablering beräknas ca 60 elever komma från Trollbäckens område (åk 4-7).⁵

Nulägesanalys av skolorna i kommundelen Trollbäcken

I södra Trollbäcken ligger tre skolor geografiskt nära varandra; Fornudden skola (F-6), Sofiebergs skola (F-5) och Kumla skola (F-9). Den geografiska närheten har lett till att skolorna hittat samvinster i att dela på olika ämnessalar, vilka annars inte har full beläggning. Fornuddens skola delar hemkunskapssal med Kumla skola. Slöjd- och idrottssal delas med Sofiebergsskolan. Fornuddens skola saknar idag en musiksall. Musikundervisning sker idag i en lokal som inte är ändamålsenlig, vilket även är fallet för Sofiebergsskolan. På Fornuddens skola står tre paviljonger. Alla tre är externt inhyrda. Längre norrut i Trollbäcken ligger Hanviken skola som är en F-6 skola. Dessa fyra skolor ingår i tre olika resultatenheter tillika skolenheter, där Fornudden skola och Sofieberg skola ingår i samma skolenhet.

Tyresö grundskolor	F-klass	åk1	åk2	åk3	åk4	åk5	åk6	åk0-åk6	Åk 1-6	åk7	åk8	åk9	Åk 7-9	sa åk 1-9	sa åk0-åk9
Fornudden	66	49	51	66	46	64	34	376	310				0	310	376
Hanviken	74	60	72	74	68	50	35	433	359				0	359	433
Kumla	68	67	70	62	48	47	64	426	358	124	124	135	383	741	809
Sofieberg	26	27	28	26	25	39		171	145				0	145	171
Summa totalt	234	203	221	228	187	200	133	1406	1172	124	124	135	383	1555	1789

Källa: Intern statistik 15 oktober 2013

Förslag

Barn- och utbildningsförvaltningen har tillsammans med kommunens fastighetsavdelning tittat på olika lösningar för att hantera de utmaningar som finns inom kommundelen Trollbäcken. Rektorerna i kommundelen Trollbäcken har involverats under processen. En arkitekt har ritat ett förslag på byggnation och en kalkylator har räknat på kostnaden.⁶ Grunden har varit att utreda var kapacitetsökningen lämpligen kan ske då kommundelen Trollbäcken är ett område som är relativt tätbebyggt.

⁵ Baserat på ett antagande om 180 Tyresöelever, varav en tredjedel kommer från kommundelen Trollbäcken.

⁶ Bilaga 4, Idéskiss Fornuddens skola, 2013-04-12, Tengbom.

Varför bygga vid Fornudden skola?

- Byggbar mark
- Fördelar med att kunna fasa ut externt inhyrda paviljonger
- Kapaciteten på nuvarande skolmatsal och ämnessalar håller för en kapacitetsökning i form av fler elever.

Gällande byggnaden har flera alternativ varit föremål för utredning. Det alternativ som förvaltningen bedömer vara effektivast utifrån ekonomi och kvalitet är en så kallad modulbyggnad. Kommunen har tidigare erfarenhet av att bygga skola med denna teknik med gott resultat. Exempel på detta är Brevik skola. En modulbyggnad går att anpassa efter önskemål och är mer ekonomiskt fördelaktigt än en platsbyggd huskropp.

Konsekvensanalys

En riskanalys gällande byggprojektet har förvaltningen gjort tillsammans med fastighetsavdelningen.⁷ Nedan presenteras en övergripande konsekvensanalys för förslaget.

Konsekvenser för ekonomin

Byggnationen på Fornudden är en ombyggnation som till största delen ersätter redan befintliga byggnader. Den totala kostnaden är beräknad att landa på 17-20 miljoner kronor för byggnationen. För Sofiebergs skola innebär den nya organisationen att man får fler barn som kommer att gå på fritidshem. Detta ger möjlighet till en förstärkt ekonomi för skolan. Den ökade hyreskostnaden kommer att spridas på den kommunala koncernen enligt tidigare beslutad hyresmodell.⁸ Ökade hyreskostnader pga. exempelvis ökade kapitaltjänstkostnader i form av ränta och avskrivningar på investeringskostnader på 17-20 mkr. Uppskattningsvis 1,2 mkr/år med 33 års avskrivningstid på 20 Mkr och med internränta 2,9 %. En hävstångseffekt tillkommer, allt annat lika, med nuvarande folkbokförda elever i annan regi på ytterligare 200 tkr. Totalt 1,4 mkr. Vi antar att drift- och underhållskostnader beräknas bli lägre än på befintlig paviljong.

⁷ Bilaga 5, Risker i byggprojekt Fornuddens skola, 2013-06-20.

⁸ Bilaga 6, Principbeslut nytt hyressystem för lokaler, Dnr 2011/KS 0048 12.

En ekonomisk konsekvens av att göra Sofieberg skola till åk F-3 är att inte några större ombyggnationer behövs göras för att anpassa lokalerna till behovet av ämnessalar enligt tidigare beslut.

Konsekvenser för pedagogiken

Att Sofieberg får två parallella klasser per årskurs i klasserna F-3 ökar möjligheterna för pedagogerna i respektive parallell att göra en gemensam planering och ger större möjlighet till sambedömning. Skolan kan även fokusera på lärande i de yngre åldrarna.

Konsekvenser för arbetsmiljö och personal

Uppskattningsvis kommer det inte behöva göras neddragningar av lärare inom befintlig kommundel utan snarare kommer fler lärare behöva anställas.

Utökning av kapaciteten på Fornudden skola innebär sannolikt en rekrytering av personal till skolan. Arbetsmiljön i den nya byggnaden kommer att vara god och uppfylla dagens lagkrav. Det kommer att finnas tillgång till grupprum, vilket ökar flexibiliteten i undervisningen.

Konsekvenser för eleverna

Eleverna på Sofiebergs skola kommer att byta skola från årskurs 4 istället för i årskurs 5. Vissa elever kommer att få en längre skolväg än innan. Detta gäller elever i årskurs 4 och 5 som haft Sofiebergsskolan som närmsta skola från hemmet.

Att elever får vistas i nya och permanenta lokaler är positivt. Sofiebergs skola får fler elever i samma ålder, vilket är positivt för de elever som har svårt att hitta en kamrat i den egna klassen.

Konsekvenser för miljö och kommunikation

Byggnationen ersätter externt inhyrda paviljonger, vars uppvärmning sker med direktverkande el. En ny huskropp kommer istället att värmas upp med fjärrvärme alternativt bergvärme, vilket är en förbättring för miljön och ger en lägre driftskostnad för verksamheten.

Det finns en risk för att kommunikationerna till och från Sofiebergs skola och Fornuddens skola ökar. Speciellt till Sofieberg där många föräldrar till barn i de yngre åldrarna skjutsar sina barn till och från skolan. Trafiksituationen bör förslagsvis utredas vidare efter detta beslut.

Finansiering

Nämndens beslut om byggnation av Fornuddens skola är beroende av om medel tilldelas projektet av kommunstyrelsen. Det som påverkar nämndens ekonomi är kapitaltjänstkostnaden som i sin tur påverkar hyran.

Tidplan byggnation vid Fornuddens skola

Våren 2014

- Start av projektering (ca 3 månader).
- Upphandling av entreprenör (ca 2-3 månader).

Hösten 2014/Våren 2015

- Byggnation.

Höstterminen 2015

- Invigning av ny huskropp.

Tidplanen ägs utav fastighetsavdelningen.

Samråd

Samråd har genomförts av rektor för Trollbäckens förskolor och skolor.

MBL

Information har getts 27 november 2013, enligt § 19.

Tyresö kommun

TJÄNSTESKRIVELSE

2011-10-10

1 (13)

Agnetha Hedenbergh

Diarienummer

2011/BUN127-41

Barn- och utbildningsnämnden

Stadieindelning i Tyresös skolor

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsförvaltningen föreslår nämnden att besluta

- att nämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att hitta en lösning för utbyggnaden av Hanvikens skola, med en paviljong för två klassrum och två grupprum samt andra tillhörande utrymmen, för att bereda plats för skolår 6 från och med höstterminen 2012.
- att nämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att hitta en lösning för utbyggnaden av Krusboda skola med ett klassrum med tillhörande utrymmen för att bereda plats för skolår 6 från och med höstterminen 2012.
- att nämnden fattar beslut om att Nya Nyboda skola ska vara avsedd för elever i åk 4 – 9
- att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att vidare utreda vilka konsekvenser ovanstående beslut får för övriga skolor i centrumområdet

Birgitta Wigren
Förvaltningschef

Agnetha Hedenbergh
Utredare

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

I nya skollagen (2010:800) finns bestämmelser om betyg redan från årskurs sex, till skillnad från tidigare då betyg sattes första gången efter höstterminen i årskurs åtta.

I grundskolan finns det ett gemensamt centralt innehåll som ska fördelas över årskurserna fyra - sex. Efter vårterminen i årskurs sex ska elevernas kunskapsnivå stämmas av i samtliga ämnen (undantaget moderna språk). Det ska i samband med detta sättas betyg för första gången. Bedömningen inför betygssättningen ska grunda sig på observationer, samtal, elevarbeten, projekt- och grupparbeten samt enskilda uppgifter och vara kopplade till kunskapskraven i styrdokumentet. Betygen kan ha en avgörande betydelse för elevens framtid eftersom de har en direkt koppling till *vad, var* och *om* man kan studera vidare efter grundskolan. Det är viktigt att eleverna känner att de har fått visa sina kunskaper och blir rättvist bedömda när det är dags för betyg.

En stadiedelning mellan årskurs fem och sex försvårar en bra och rättvis bedömning inför betygssättningen i slutet av årskurs sex. Detta sett ur både elevens och lärarens perspektiv.

I Tyresö har det tagits beslut om att skolorna ska ha stadiindelningen åk F – 6 och åk 7 – 9.

Den nya stadiindelningen kommer att få vissa konsekvenser för verksamheterna. Våra skolor har olika förutsättningar för att kunna behålla årskurs sex i sina befintliga lokaler. Ytan, skolans planering och läge, efterfrågan i skolvalet och skolans organisation är faktorer som påverkar skolornas möjligheter att behålla åk 6 i befintliga lokaler.

För att veta hur behovet ser ut framöver har barn- och utbildningsförvaltningen uppskattat behovet av plats i åk 6 till och med år 2015 i de fyra skolor som har minst respektive mest kvadratmeter per elev. Siffrorna har sin grund i befolkningsprognosen.

Nuläge och prognos per skola

Varje skola har setts över för att kontrollera möjligheterna för att behålla/släppa årskurs sex. Både rektorer och samhällsbyggnadsförvaltningen (avd. fastighet) har uttalat sig - inom sina områden - om möjligheten till förändring med tanke på stadiindelningen. Även barn- och utbildningsförvaltningen har yttrat sig.

Antal elever i årskurs 6 i varje skola är framräknat utifrån skolornas elevunderlag hösten år 2011.

Kommunala skolor

Kumla skola

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	58	55	48	48

I dagsläget finns elever i åk F – 9 på Kumla skola. Elevantalet i åk 6 är idag 119 elever. Från hösten 2012 kommer dock elevunderlaget minska eftersom elever från bland annat Fornuddens skola, Sofiebergsskolan och Hanvikens skola stannar i dessa skolor för att gå sista årskursen där, det vill säga åk 6. Samtidigt ger det en möjlighet för Kumla skola att öka antalet förskoleplatser, som i sin tur gör att förskoleplatser på bland annat Sofieberg och Fornudden kan minskas.

Rektor Björn Åkerblom: Det finns inte plats för fler elever i åk 6 i den skoldelen där F – 5 finns idag, vilket kräver en omstrukturering.

Fastighet: Skolan har bra standard. Skolan är svår att bygga ut. Biblioteket kommer troligtvis att byta lokal framöver, men det är oklart när eftersom det saknas lediga lokaler i området. Deras sida av det gamla biblioteket är förberett för att med lätthet kunna göras i ordning för förskola/skola.

Förvaltningen: Skolan behöver omstrukturera sin verksamhet för att öka antalet förskolebarn.

Kostnaden beräknas till ringa och beräknas rymmas inom ram.

Fornuddens skola

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	34	55	62	49

Rektor Björn Åkerblom: Fornuddens skola kan inrymma åk 6 med vissa åtgärder. Det behöver skapas 2 – 3 klassrum utöver dem som finns idag. Genom omflyttning

av verksamhet inom skolan samt nyttjande av paviljong kan detta åstadkommas.

Fastighet: Förslag från skolan är genomförbara.

Förvaltningen: Skolan kan, med hjälp av smärre ombyggnad och omstrukturering, behålla åk 6 i befintliga lokaler. Sannolikt krävs inga åtgärder i förskolegruppen, men om det skulle krävas mer plats kan en förskolegrupp förflyttas till Kumla skola. Kostnaden beräknas bli ringa och rymmas inom ram.

Förvaltningen anser att en paviljonglösning blir alltför kostsam.

Sofiebergsskolan

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	18	15	43	26

Rector Björn Åkerblom: Skolan är trång redan idag. Det saknas utrymme för bl.a. musikundervisning och slöjd. Förskoleklassen kan flytta in i Sofiebergs förskola för att skapa fler klassrum. Genom mindre ombyggnation kan det skapas fler grupprum. Slöjd/språk kan bedrivas både i Kumla och i Fornudden för Sofiebergs elever.

Fastighet: Kök och matsal är ännu inte ombyggda, vilket gör att man kan ta hänsyn till sexorna om det blir aktuellt. Att ställa i ordning klassrum i förskolan är troligtvis inte kostsamt.

Förvaltningen: En av grupperna i förskolan flyttas till Kumla skola för att ge plats åt förskoleklass. I omstruktureringen ska det också tas hänsyn till att skolan idag saknar undervisningssal till ämnet musik. Kostanden beräknas bli ringa och rymmas inom ram.

Hanvikens skola

Hösten år	2012	2013	2014	2015
-----------	------	------	------	------

Antal elever åk 6	63	51	65	62

Rector Cathrine Sahlsten: Hanvikens skola har svårt att få plats med åk 6. Skolan är treparallellig upp till 4:an och sedan tvåparallellig. Det finns inga lediga klassrum eller annan ledig yta (fritids är i klassrummen på eftermiddagarna), det finns inte heller någon förskola i närheten som kan omvandlas. Skolans bibliotek kan eventuellt utnyttjas, men då bör ventilationen ses över. Skolan behöver utökas med två klassrum och två grupprum för att klara åk 6. Matsalen rymmer idag 140 sittplatser och behöver ses över i samband med att köket byggs om till tillagningskök. Hanviken saknar idag sal för hem- och konsumentkunskap samt grupprum till klassrummen.

Fastighet: Från höstterminen 2012 kan skolan överta en av paviljongerna från Forellskolan. Paviljongen kan med lätthet anpassas till miljön utan att inkräkta på barnens lektyor. Matsal/kök kan utökas i samband med ombyggnaden till tillagningskök.

Förvaltningen: Hanvikens skola kan inte åstadkomma utrymme till åk 6 i sina befintliga lokaler. Platsbristen kan endast lösas med hjälp av paviljonglösning. Paviljongen kan tas från Forellskolan alternativt Fornuddens skola. Ämnet hem- och konsumentkunskap hanteras av skolan idag. Det bör kunna ske på liknande sätt även framöver.

Nya Nyboda

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	152	145	149	156
Uppgift från befolkningsprognos 2009				

Rector Kia Broomé Malmberg: Nyboda skola påverkas av att sexorna inte ska tillhöra högstadiet. Nya skolan är byggd för 750 elever i åk 6-9. Skolan arbetar med

180 elever i varje arbetslag. Om 6:orna inte ska vara kvar saknas det lika många elever.

Fastighet: Inga kommentarer.

Förvaltningen: I och med en ny stadiindelning tappar Nya Nyboda skola motsvarande ett arbetslag, det vill säga ca 180 elever. Om skolan disponeras bara för årskurs 7-9, är de nya lokalerna orimligt stora.

Njupkärrs skola

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	48	48	48	46

Rektor Bertil Wennström: Skolan har möjlighet att behålla åk 6. Det finns gott om utrymme i paviljongen som fritids har idag. Fritids kan flytta in i ordinarie klassrum.

Fastighet: Nytt tillagningskök/matsal blev färdigt höstterminen 2010. Möjlighet till ökning av antalet platser är mycket begränsat. En ökning av antalet ätande kan däremot ske med fler matlag. Entréer och toaletter i skolan är trånga.

Förvaltningen: Njupkärrs skola kan inrymma åk 6 i befintliga lokaler.

Bergfotens skola

År	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	38	43	34	43

Rektor Bertil Wennström: Bergfotens skola har plats för åk 6. Husmor i köket anser att de har kapacitet att öka antalet portioner per dag. Skolan byggdes om och renoverades under hösten år 2010. Detta medförde bland annat större klassrumsyta och nya kapprum.

Fastighet: Skolans standard är bra både ute och inne. Köket är redan ombyggt, vilket innebär att kapaciteten står fast. Intill Bergfoten kommer ett nytt bostadsområde att byggas.

Förvaltningen: Fritidsgården skulle med fördel kunna gå över till nya lokaler i Forellskolan. Bergfoten kan inrymma åk 6 i befintliga lokaler.

Dalskolan

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	97	93	95	100
Uppgift från befolkningsprognos 2009				

Rektor Kristina Jansson: Förändringen skulle innebära bättre plats för eleverna – det finns inte så många kvm per elev idag. Om åk 6 ska flyttas från högstadiet vill eventuellt Dalskolan utöka med en klass till i åk 7.

Fastighet: Inga kommentarer

Förvaltningen: Dalskolan har dåligt med utrymme idag. Lite mer yta per elev skulle innebära en kvalitetshöjning.

Krusboda skola

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	49	53	62	61

Rektor Kristina Jansson: Åk 6 kan få plats med hjälp av små förändringar. Fritids använder idag ett klassrum, men det kan tas i anspråk till undervisning igen. Åk 5 – 6 kan vara i lokalen Östan där åk 4 – 5 finns idag. Det saknas dock ett klassrum, vilket man antagligen måste bygga på utsidan. Idrottshallen till Krusboda är trång, men Dalhallen kan utnyttjas.

Fastighet: Tillagningskök/matsal blev färdigt höstterminen 2010, vilket gör att antalet ätande endast kan ökas genom fler matlag. Skolan går att bygga ut i den kortare flygeln.

Förvaltningen: Åk 6 ryms under förutsättning att en flygel utökas med ett klassrum.

Fårdala skola

Hösten år	År 2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	45	36	47	58

Rektor Ulla Lidén: Fårdala skola är trång redan idag. Det finns inte plats för åk 6 om inte skolan byggs ut eller en del av skolans verksamhet förläggs till annan lokal. Diamantens förskola kan ses som ett alternativ till extra yta, där förskoleklass eventuellt kan bedrivas.

Fastighet: Ventilationen i skolan är av ganska bra kvalitet, likaså idrottshall och ytskikt inomhus. Skolan har ingen egen parkering och det saknas slöjdsalar. Vidare är det dåligt med grupp rum. Matsal och kök är inte ombyggda. Fastighet rekommenderar inte en utbyggnad av skolan eftersom den endast kan bli mycket marginell (kan endast knytas till huvudbyggnaden).

Förvaltningen: Åk 6 ryms inte i befintliga skollokaler. Förvaltningen undersöker lösningar för att rymma åk 6. Kostnaden ryms inom ram.

Stimmets skola

Hösten år	År 2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	39	45	34	50

Rektor Ulla Lidén: Stimmot har inga problem att behålla sexorna. Det finns utrymme. Särskolan har stora, specialanpassade lokaler. Slöjdsalar samt kök/matsal är nyrenoverade. Även andra lokaler i skolan är nyligen upprustade.

Fastighet: Bra skolgård, specialanpassade lokaler för särskolan, matsal/kök är nytt och slöjdsalarna är nyrenoverade. Det finns bra parkeringsmöjligheter. Skolan går även att bygga ut.

Förvaltningen: Åk 6 ryms i befintliga skollokaler

Strandskolan

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	52	54	54	51

Rektor Magnus Duvnäs: Skolan är under anpassning till fler elever.

Förutsättningar att tänka om finns eftersom det finns förskolor knutna till skolan. Strandskolan tappar ca 10 elever i åk 6 från Brevik skola.

Fastighet: Antalet elever blir något färre än det var tänkt i och med ombyggnaden.

Förvaltningen: Strandskolan får färre elever från Brevik skola från hösten år 2013, vilket kommer att innebära en kvalitetshöjning för skolan i och med ökad yta per elev.

Tyresö skola

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	66	50	80	48

Rektor Lena Jansson: Skolan har dåligt med plats idag, och paviljongen Grevinnan håller låg standard. En minskning av antalet elever om motsvarande en klass per årskurs stannar på Brevik i åk 6, leder till mer plats och möjlighet att ta bort paviljongen.

Fastighet: Paviljongen som inrymmer Grevinnan kommer framöver att tas bort, vilket minskar skolans totala yta en del.

Förvaltningen: Tyresö skola får färre elever från Brevik skola från hösten år 2013, vilket kommer att innebära att Grevinnan kan tas bort utan att ytan per elev behöver sjunka.

Fristående skolor i Tyresö

Montessoriskolan Vintergatan

År	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	14	14	13	15

Rektor Lena Arvidsson : Montessoriskolan Vintergatan vill ha kvar sina årskurs sex. Det finns plats och de har tillstånd från Skolinspektionen att bedriva undervisning för åk 6.

Brevik skola (Pysslingen AB)

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever åk 6	21	30	39	36

Rektor Anna Bittår: Brevik vill behålla åk 6. Skolan är dimensionerad för fler elever än de har idag. Alla lokaler används dock idag då man utökat antalet förskoleplatser. På sikt kan man minska antalet förskolebarn för att få plats med 6:orna. Brevik har inte tillstånd från Skolinspektionen för åk 6. Tillstånd kan fås tidigast hösten 2013.

Kunskapsskolan

Hösten år	2012	2013	2014	2015
Antal elever	Ca 55 - 60	Ca 55 - 60	Ca 55 - 60	Ca 55 - 60
Uppskattat antal				

Rektor Gunilla Persson: Kunskapsskolan kommer att fortsätta intag till åk 6.

Personalkonsekvenser

Eventuella personalkonsekvenser av förändringen på stadieindelningen, t.ex. förflyttning av personal kommer att hanteras enligt gängse upparbetade rutiner.

Bilaga 1: Yta per elev

Antal kvadratmeter per elev, ger inte en heltäckande bild av platstillgången i varje skola, men det går att utläsa var det finns plats att omorganisera och var ytan fattas. Fårdala och Hanviken har små lokaler och svårt att bereda plats för åk 6. Njupkärr och Bergfoten har gott om plats. De flesta andra har tillräckligt med plats.

	Antal elever HT 11	Yta bruttoarea exkl. yttervägg	Antal kvm per elev	Kommentar
Bergfoten	252	6 624,1 Inkl. fritidsgården	26,3	
Njupkärr	259	4 753,9	18,3	
Krusboda	364	4 758,2 exkl. fritidsgården	13,0	
Dalskolan	322	3 879	12,0	
Fornudden	305	3 531	11,6	
Sofieberg	153	1 936	12,7	
Hanviken	388	3 965	10,2	
Strand	603	8 272,4	13,7	
Stimmet	263	4 904,6	18,6	
Fårdala	286	2 532	8,9	
Kumla	837	10 568,8	12,6	
Tyresö skola	661	9 088	13,7	
Nyboda	750 ¹	11 241	15,0	

¹ Skolan är byggd för det antalet elever.

Brevik skola Fristående i kommunala lokaler	194	3 880,5	20,0	Enparallellig skola med i snitt 29,7 elever per klass
Vintergatan Fristående i egna lokaler				Enparallellig skola med i snitt 14,1 elever per klass
Kunskapsskolan Fristående i egna lokaler	239			Högstadieskola med i snitt 60,5 elever per åldersgrupp

TJÄNSTESKRIVELSE

Tyresö kommun
Hanna Fürstenberg Danielson
Planarkitekt

2013-01-23
1 (2)

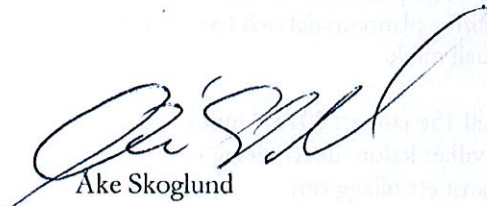
Diarienummer
2012 KSM 0260

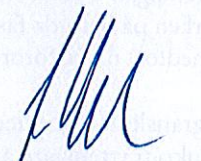
Kommunfullmäktige
Tyresö kommun

Beslut om antagande gällande detaljplan för utökning av Sofiebergsskolans skolgård

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar detaljplanen för utökning av Sofiebergsskolans skolgård.

Åke Skoglund
Samhällsbyggnadschef

Sara Kopparberg
Planchef

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsförvaltningen i Tyresö kommun har upprättat ett förslag till detaljplan för en utökning av Sofiebergsskolans skolgård. Planens syfte är att möjliggöra byggnation av ett matlagningskök och en utökning av matsalen och antalet klassrum, då åk 6 ska inrymmas på skolan framöver. Detaljplanen tas fram med normalt planförfarande och var ute på samråd under perioden 22a maj till 13e juni 2012 och granskning mellan 11e december och 15e januari 2013.

Beskrivning av ärendet

Kommunen förvärvade fastigheten Näsby 4:1684 under hösten 2011. Denna fastighet är idag är en obebyggd villafastighet och angränsar till skolområdet i sydväst. I gällande plan är fastigheten planlagd som område för bostadsändamål.

Samhällsbyggnadsförvaltningen fick den 18 jan 2012 i uppdrag av miljö- och samhällsbyggnadsutskottet att upprätta förslag till detaljplan för Sofiebergsskolan. Planarbetet sker med normalt planförfarande. Syftet är att utöka skolgården för att göra plats till nya lokaler för att rymma årskurs 6, samt ett nytt matlagningskök.

Utbyggnaden av skolan kommer troligtvis att ske genom en ny byggnad i anslutning till södra gaveln på befintlig skolbyggnad. Detta innebär att befintlig bollplan tas i anspråk. Denna kan då flyttas till områdets södra del som också är den del som lagts till som nytt skolområde. Inga befintliga byggnader kommer att skuggas av en ny byggnad. Planen styr dock inte lokaliseringen av ny bebyggelse utan det kan placeras på all skolmark som inte är prickad.

Planen var ute på samråd mellan den 22a maj och 13e juni 2012. Efter yttrande från närmsta berörda granne har ett avtal slutits mellan denne och kommunen där kommunen åtar sig att hålla de två metrarna närmast fastigheten Näsby 4:1294 planterad och fri från element som kan verka störande, såsom plank. Efter yttrande från Länsstyrelsen har kommunen initierat en markundersökning för att undersöka eventuella föroreningar. Undersökningen visade att den plantskola som befarades ha påverkat marken på berörda fastigheter låg utanför planområdet och har därför sannolikt inte medfört några föroreningar på aktuell mark.

Planen var på granskning 11e december 2012 till 15e januari 2013. Under granskningen inkom ytterligare åtta yttranden, vilket ledde till ett tillägg i plankarta och planbeskrivning om gröna tak, samt ett tillägg om energieffektivisering i planbeskrivningen.

Lokalstrategi för förskola och skola i Tyresö kommun

2011-02-23

Dnr 2011/BUN 0019-84

Ulrica Andersson

tyresö kommun

Lokalstrategi för förskola och skola i Tyresö kommun

2017-05-23
Dnr 2017/001-10

tyresö kommun |

Innehållsförteckning

1	Grundsyn	4
1.1	God ekonomisk hushållning.....	4
1.2	God boendemiljö och livskvalitet.....	4
1.3	Kvalitet och service.....	5
2	Process och ansvarsfördelning	5
2.1	Behovsanalys.....	5
2.2	Beslut och upphandlingar	6
2.3	Lokalutformning	6
3	Krav på lokaler	6
3.1	Gemensamt för förskola och grundskola.....	6
	Material och miljö.....	6
	Personalutrymmen.....	7
	Kök	7
3.2	Skola	7
	Entréer och öppna ytor	7
	Undervisningslokaler.....	8
	Matsal.....	8
	Teknik.....	8
	Utemiljö.....	9
3.3	Förskola:	9
	Entréer.....	9
	Verksamhetslokaler	9
	Passager	9
	Utemiljö.....	10

1 Grundsyn

Vi vill skapa moderna, hållbara skollokaler som ger varje barn och elev möjlighet att utvecklas optimalt utifrån sina förutsättningar. Synen på lokaler för förskola och skola utgår från kommunens strategiska utvecklingsområden.

1.1 God ekonomisk hushållning

- **Genomtänkt process för behovsanalys och lokalutveckling**
Lokalutveckling är ett långsiktigt arbete där många kompetenser krävs. Vi vill att experter inom prognos, verksamhet, teknik och ekonomi samverkar för att nå ett genomtänkt resultat som håller över tid.
- **Hållbart byggande**
Lokaler som ska användas för förskola och skola måste utformas på ett sätt som tillåter intensiv och varierad användning över lång tid. Tankar kring underhåll måste finnas med redan på planeringsstadiet.
- **Flexibla lokaler som tillåter flera parallella verksamheter**
Den moderna skolan stänger inte när skoldagen är slut. Fritidsverksamhet för elever, liksom andra verksamheter för kommunens innevånare, ska kunna få rum i skolans lokaler. Vi vill skapa skolor som är välkomnande för alla som kommer dit, och vi vill att många ska ha lust och anledning att söka sig till skolan.
- **Flexibel lokalanvändning när behoven växlar**
Demografiska förändringar och brukarnas valfrihet påverkar behovet av verksamheter i olika delar av kommunen. En modern skollokal ska enkelt kunna ställas om för användning som förskola, skola eller annan verksamhet. Flexibiliteten ska byggas in från start för att enkelt kunna överbygga såväl förändrade pedagogiska krav som ålderspucklar.

1.2 God boendemiljö och livskvalitet

- **Miljövänligt byggande**
Moderna skollokaler ska utformas så att energiförbrukning och negativ miljöpåverkan kan minimeras. Materialval, lokalutformning och inredning har alla betydelse för att skolans lokaler ska leva upp till högt ställda miljökrav och intentionerna i Agenda 21.
- **God arbetsmiljö för alla som vistas i lokalerna**
För att alla barn, elever och anställda ska kunna göra sitt bästa krävs lokaler som är anpassade efter olika behov. Utrymmen för olika typer av utbildning, arbete och pauser krävs. Skolans utformning ska stödja en modern organisation med arbetslag. Byggnationen ska noggrant följa regelverk som säkerställer god arbetsmiljö.
- **Öppenhet och tillgänglighet**
Öppenhet och transparens ökar tryggheten för alla som vistas i lokalerna. Det är i mötet vi utvecklas, och skolan ska ge förutsättningar för goda möten mellan såväl elev och elev, elev och personal, personal

och personal som skola och samhälle. Miljön ska vara allergianpassad och tillgänglig för funktionshindrade.

1.3 Kvalitet och service

- **Högt ställda krav på utbildning enligt styrdokumentet**
Lokalerna ska självklart stödja andemeningen i läroplaner och skolformernas övriga styrdokument, vilket bland annat innebär att de är anpassade för att tillgodose elevers olika förutsättningar och intressen. Utformningen av lokalerna ska utgå från målstyrd och individorienterad undervisning samt ämnesövergripande och elevaktiva arbetssätt.
- **Demokratiskt arbetssätt**
Det demokratiska arbetet bland barn, elever, föräldrar och personal är viktigt. Lokalförändringar ska därför ske i samverkan mellan ledning, experter, brukare och personal samt med arbetsmiljöombud och fackliga organisationer.
- **Teknikutveckling**
Den tekniska utvecklingen ger nya möjligheter i utbildningen. I moderna skollokaler är tillgången till informationsteknik en självklar del. De tekniska lösningarna måste främja både öppenhet och säkerhet.

2 Process och ansvarsfördelning

Ansvar för att bedriva förskola och grundskola i Tyresö kommun vilar på barn- och utbildningsförvaltningen på uppdrag av barn- och utbildningsnämnden. Kommunens fastighetsenhet ansvarar för byggnation, fastighetsförvaltning och underhållsarbete. Beslut om investeringar fattas av kommunstyrelsen.

2.1 Behovsanalys

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att ta fram volymprognoser för förskola och grundskola. Prognoserna tar sin utgångspunkt i kommunens befolkningsprognos samt i förvaltningens analys av tillgång och efterfrågan. Barn- och utbildningsförvaltningen sammanställer även behov av lokalförändringar utifrån krav på verksamhetens kvalitet.

Fastighetsenheten har överblick över behov av underhåll och investeringar utifrån lokaler, säkerhet och ekonomiska hänsyn. Fastighetsenheten är även barn- och utbildningsförvaltningen behjälplig med kostnadskalkyler för de localsatsningar som bedöms som nödvändiga utifrån behov av volym och verksamhetsutveckling.

2.2 Beslut och upphandlingar

Utifrån de behovsinventeringar som barn- och utbildningsförvaltningen och fastighetsenheten tagit fram i samverkan prioriterar kommunens ledningsgrupp önskemål om investeringar. Beslut fattas av kommunstyrelsen.

Fastighetsenheten ansvarar för nödvändiga upphandlingar och avtal med exempelvis arkitekt och byggtreprenörer.

2.3 Lokalutformning

Då beslut om lokalförändring fattats tillsätts en arbetsgrupp under ledning av en projektledare från fastighetsenheten. I arbetsgruppen ingår lokalsamordnare från barn- och utbildningsförvaltningen, berörd rektor (om den nya lokalen ska ingå i befintlig enhet, annars verksamhetsrepresentant utsedd av förvaltningsledningen) samt arkitekt. Vid större nybyggnationer kan även en styrgrupp tillsättas. Barn- och utbildningsförvaltningen centralt ansvarar för att informera barn- och utbildningsnämnden under processen.

Arbetsgruppen samverkar utifrån sina skilda kompetenser i arbetet med att detaljutforma lokalerna. Under arbetet gör arbetsgruppen benchmarking och studiebesök i liknande verksamheter för att ta del av goda exempel från andra. Arbetsgruppen kallar vid behov in experter från andra förvaltningar under arbetets gång, exempelvis angående IT, telefoni, säkerhet och trafik. De centrala fackliga företrädarna i kommunen ges kontinuerlig information om arbetsgruppens arbete. Fastighetsenheten ansvarar för att kalla de fackliga representanterna till information och förhandling.

Parallellt med arbetsgruppens arbete ansvarar berörd rektor för förankringsprocessen på sin enhet. Medarbetare, inklusive lokala fackliga företrädare, föräldrar och elever ska ges möjlighet att ha synpunkter på organisation och lokalutformning. Om den nya lokalen inte ska ingå i någon befintlig skolenhet, ansvarar barn- och utbildningsförvaltningen centralt för att synpunkter från personal och brukare tas in i arbetet.

3 Krav på lokaler

3.1 Gemensamt för förskola och grundskola

Material och miljö

Ljud, ljus, färg och material ska ses som en del av utbildningen, en del som samverkar med övrigt arbete. Skolans utformning ska uppmuntra till ansvarstagande för den gemensamma miljön, så att vackra miljöer med naturliga material kan skapas. Vid ny- och ombyggnation ska ljud- och ljusförbättrande åtgärder prioriteras högt, liksom användning av material som främjar

energieffektivitet och minimal miljö- och hälsopåverkan. Bullerdämpande material och inredning ska användas i största möjliga utsträckning. Naturligt ljus och bra belysning bör komplettera varandra på ett effektivt sätt, och adresserbar belysning användas.

Golv- och väggbeklädnader ska vara allergianpassade, och tillverkade av bra material med avseende på miljö och slitage. Transparenta material underlättar överblick och främjar säkerhet.

Ventilation och värme är viktiga inslag i arbetsmiljön och viktiga komponenter i ett miljövänligt byggande.

Personalutrymmen

Lokalerna ska stödja en modern organisation med arbetslag. Personalen ska ges goda möjligheter till samverkan mellan ämnena. Utrymmen för planeringsarbete bör finnas i anslutning till verksamheten för att underlätta naturliga möten och öka säkerheten.

Kök

Tillagning av mat ska ske nära verksamheten. Välutrustade tillagningskök med goda möjligheter till tillagning av olika dietkosts ökar kvaliteten i verksamheten.

3.2 Skola

Entréer och öppna ytor

Det är viktigt för alla, både unga och vuxna, att bli sedda när de kommer till sin arbetsplats. Elever och personal ska känna sig välkomna till en trygg och inspirerande arbetsmiljö. Även andra än skolans personal och elever ska kunna mötas i lokalerna och känna sig väl mottagna. Våra skolor bör därför ha en tydlig och bemannad entré.

För yngre elever behövs kapprum i anslutning till arbetsrummen, och för alla åldrar krävs goda möjligheter att förvara kläder och väskor under arbetsdagen. Kapprum eller skåphallar är samtidigt platser som kan vara otrygga, varför särskild uppmärksamhet måste ägnas åt att dessa byggs transparenta och i nära kontakt med verksamheten. En skofri skola är ofta att föredra, eftersom det ger mindre slitage av golvmaterial, underlättar för allergiker och bidrar till en lugn miljö.

Passage genom skolan ska vara möjlig utan att elevernas arbete störs. Både elever och personal har behov av utrymmen för paus, stillhet och lugn. Café/pausrum ska utformas för att såväl elever som vuxna ska kunna trivas där. Gemensamma pausutrymmen ger naturliga möten och skapar ett mervärde i

samarbetet. Utrymmena bör vara ljusa och inbjudande samt förläggas centralt och tillgängligt.

Möjlighet till större samlingar ska finnas i skolan.

Undervisningslokaler

Arbetsytor och lokaler ska vara flexibla till storlek och användning. Lokalerna ska kunna användas till såväl föreläsningar och tysta enskilda studier som till praktisk tillämpning av kunskaper genom olika "laborationer" eller övningar. Rum som kan avdelas med vikkvägg ökar möjligheterna att anpassa lokalerna efter olika lärsituationer och elevers individuella behov. Öppna utrymmen, som kan fungera både som arbetsytor och pausutrymmen, ökar flexibiliteten och smidiga övergångar mellan olika arbetsmoment. För att underlätta överblick och möten bör rummen grupperas så att god synkontakt mellan dem uppnås och glasväggar/glasdörrar användas.

Fritidshemsverksamhet är en stor och betydelsefull del av de yngre skolbarnens arbetsdag. Det är därför viktigt att hänsyn tas till fritidsverksamhetens behov när lokalerna planeras.

Vissa specifika ämnessalar är nödvändiga. Utformningen av dessa ska anpassas till moderna lärmeteroder. Eftersom lokaler för skapande ämnen liksom bibliotek/mediatek bidrar till en skola som sjuder av liv och kreativitet, är placeringen av dessa lokaler viktig och de får gärna finnas centralt i byggnaden.

Matsal

Matsituationen är viktig för en fungerande arbetsdag. Maten ska kunna intas i en lugn, trivsamt miljö med fungerande logistiska lösningar. En gemensamt matsal måste planeras för att skapa en god ljudmiljö med möjlighet till avskärmning. Matsalen ska även kunna användas till andra aktiviteter under och efter skoldagen, till exempel för genomgångar, föreläsningar och fritidsaktiviteter. Om måltiderna ska intas ute i olika delar av skolan, nära verksamheten, ska transportmöjligheterna från köket särskilt beaktas.

Toaletter och hygienutrymmen

Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att göra toaletter samt utrymmen för hygien och omklädning trygga och användarvänliga för eleverna. En genomtänkt placering av dessa utrymmen, samt att de är lättstädade har stor betydelse för elevernas trivsel under skoldagen.

Teknik

Informations- och kommunikationsteknik är en självklar del av en modern utbildning som ska ge eleverna goda förutsättningar för arbets- och samhällsliv. En nytänkande skola ska byggas så att den kan finnas med i den nyaste tekniska utvecklingen. Trådlös datakommunikation liksom tätt placerade nätuttag behövs

för att kunna utnyttja skolans utrymmen på ett flexibelt sätt.

Undervisningsrummen ska utrustas med ny, teknisk utrustning såsom interaktiva skrivtavlor och projektorer. Säkra förvaringsmöjligheter för teknisk utrustning måste placeras strategiskt över skolan.

Utemiljö

På skolgården sker spontant socialt samspel mellan elever, men den är även en miljö för undervisning och organiserad lek. Utemiljön ska anpassas till aktiviteter för olika åldrar och årstider och byggas för att främja rörelse och aktivitet. Sittgrupper i skugga eller under tak fungerar som mötesplats för elever, men även för undervisning. Möjlighet till utomhuscafé sommartid och utomhusscen ökar trivselen.

Skolgården skapas med fördel av naturliga material och element.

3.3 Förskola:

Entréer

Entrén till förskolan är en plats för möten och avsked, men även en plats för informationsöverföring och lärande. Entrén ska kännas välkomnande för barn och föräldrar, och avskedet ska ske i en trivsamt miljö. Låga fönster ger ljusinsläpp och samtidigt möjlighet att vinka till lämnande föräldrar.

En väl tilltagen golvyta, eventuellt med nivåskillnad för sittmöjlighet, underlättar det lärande som finns i att barnen klär på och av sig själva. Toalett och skötrum i nära anslutning till entrén underlättar arbetet.

Entrén är den del av förskolan som föräldrarna oftast besöker, varför väggutrymme för aktuell information ska finnas.

Verksamhetslokaler

Lärandet i förskolan bygger på leken, och barnens lek måste ges utrymme i lokalerna. Behov och intressen växlar över tid, och rummen ska därför vara flexibla så att de kan möbleras och utnyttjas för olika former av lek och lärande. Mindre, avgränsade rum ökar arbetsron, men överblick och synkontakt är viktig för säkerheten och underlättas av glasade väggar/dörrar. Möjlighet till större samlingar ska finnas inom förskolan.

Passager

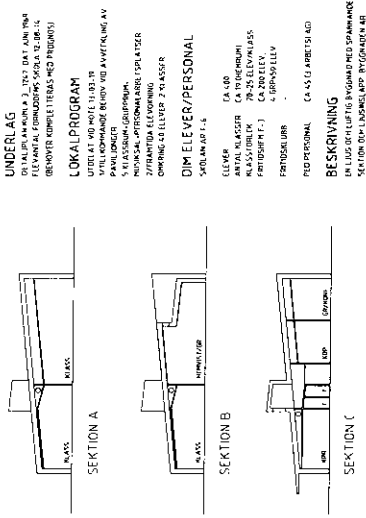
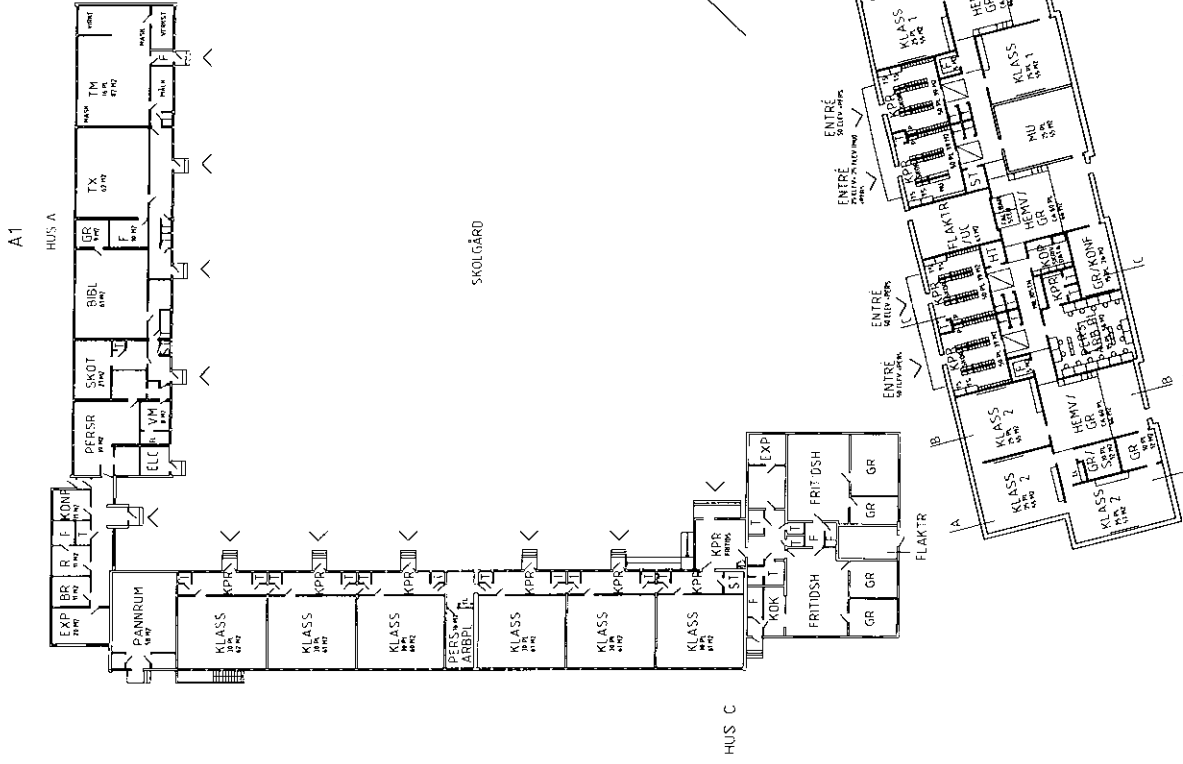
Förflyttningar mellan olika delar av förskolan är en naturlig del av arbetsdagen; avdelningar samarbetar kring dagens inledning och avslutning, mat och disk transporteras mellan kök och verksamhetslokaler och personal går in och ut i verksamhet och planering. Lokaler där förflyttning mellan olika delar av

förskolan är möjlig utan passage genom verksamheten innebär respekt för barnens lek och lärande. Uppsikt åt flera håll ökar tryggheten och säkerheten.

Utemiljö

Förskolegården är en viktig del av utbildningen. En stor del av verksamheten bedrivs utomhus, och gården ska inbjuda till olika aktiviteter, lekar och rörelsemoment. Olika underlag och utmaningar i miljön inspirerar och erbjuder motorisk träning. Områden i skugga är viktiga för att en god utomhusverksamhet ska kunna erbjudas året om. Utemiljön byggs med fördel av naturliga material och element.

Avgränsningar och säkra in- och utgångar är betydelsefulla för säkerheten.

UNDERLAG
DETALJER FÖR HUS A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z, AA, AB, AC, AD, AE, AF, AG, AH, AI, AJ, AK, AL, AM, AN, AO, AP, AQ, AR, AS, AT, AU, AV, AW, AX, AY, AZ, BA, BB, BC, BD, BE, BF, BG, BH, BI, BJ, BK, BL, BM, BN, BO, BP, BQ, BR, BS, BT, BU, BV, BW, BX, BY, BZ, CA, CB, CC, CD, CE, CF, CG, CH, CI, CJ, CK, CL, CM, CN, CO, CP, CQ, CR, CS, CT, CU, CV, CW, CX, CY, CZ, DA, DB, DC, DD, DE, DF, DG, DH, DI, DJ, DK, DL, DM, DN, DO, DP, DQ, DR, DS, DT, DU, DV, DW, DX, DY, DZ, EA, EB, EC, ED, EE, EF, EG, EH, EI, EJ, EK, EL, EM, EN, EO, EP, EQ, ER, ES, ET, EU, EV, EW, EX, EY, EZ, FA, FB, FC, FD, FE, FF, FG, FH, FI, FJ, FK, FL, FM, FN, FO, FP, FQ, FR, FS, FT, FU, FV, FW, FX, FY, FZ, GA, GB, GC, GD, GE, GF, GG, GH, GI, GJ, GK, GL, GM, GN, GO, GP, GQ, GR, GS, GT, GU, GV, GW, GX, GY, GZ, HA, HB, HC, HD, HE, HF, HG, HH, HI, HJ, HK, HL, HM, HN, HO, HP, HQ, HR, HS, HT, HU, HV, HW, HX, HY, HZ, IA, IB, IC, ID, IE, IF, IG, IH, II, IJ, IK, IL, IM, IN, IO, IP, IQ, IR, IS, IT, IU, IV, IW, IX, IY, IZ, JA, JB, JC, JD, JE, JF, JG, JH, JI, JJ, JK, JL, JM, JN, JO, JP, JQ, JR, JS, JT, JU, JV, JW, JX, JY, JZ, KA, KB, KC, KD, KE, KF, KG, KH, KI, KJ, KK, KL, KM, KN, KO, KP, KQ, KR, KS, KT, KU, KV, KW, KX, KY, KZ, LA, LB, LC, LD, LE, LF, LG, LH, LI, LJ, LK, LL, LM, LN, LO, LP, LQ, LR, LS, LT, LU, LV, LW, LX, LY, LZ, MA, MB, MC, MD, ME, MF, MG, MH, MI, MJ, MK, ML, MM, MN, MO, MP, MQ, MR, MS, MT, MU, MV, MW, MX, MY, MZ, NA, NB, NC, ND, NE, NF, NG, NH, NI, NJ, NK, NL, NM, NO, NP, NQ, NR, NS, NT, NU, NV, NW, NX, NY, NZ, OA, OB, OC, OD, OE, OF, OG, OH, OI, OJ, OK, OL, OM, ON, OO, OP, OQ, OR, OS, OT, OU, OV, OW, OX, OY, OZ, PA, PB, PC, PD, PE, PF, PG, PH, PI, PJ, PK, PL, PM, PN, PO, PP, PQ, PR, PS, PT, PU, PV, PW, PX, PY, PZ, QA, QB, QC, QD, QE, QF, QG, QH, QI, QJ, QK, QL, QM, QN, QO, QP, QQ, QR, QS, QT, QU, QV, QW, QX, QY, QZ, RA, RB, RC, RD, RE, RF, RG, RH, RI, RJ, RK, RL, RM, RN, RO, RP, RQ, RR, RS, RT, RU, RV, RW, RX, RY, RZ, SA, SB, SC, SD, SE, SF, SG, SH, SI, SJ, SK, SL, SM, SN, SO, SP, SQ, SR, SS, ST, SU, SV, SW, SX, SY, SZ, TA, TB, TC, TD, TE, TF, TG, TH, TI, TJ, TK, TL, TM, TN, TO, TP, TQ, TR, TS, TT, TU, TV, TW, TX, TY, TZ, UA, UB, UC, UD, UE, UF, UG, UH, UI, UJ, UK, UL, UM, UN, UO, UP, UQ, UR, US, UT, UY, UZ, VA, VB, VC, VD, VE, VF, VG, VH, VI, VJ, VK, VL, VM, VN, VO, VP, VQ, VR, VS, VT, VU, VV, VW, VX, VY, VZ, WA, WB, WC, WD, WE, WF, WG, WH, WI, WJ, WK, WL, WM, WN, WO, WP, WQ, WR, WS, WT, WU, WV, WW, WX, WY, WZ, XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH, XI, XJ, XK, XL, XM, XN, XO, XP, XQ, XR, XS, XT, XU, XV, XW, XX, XY, XZ, YA, YB, YC, YD, YE, YF, YG, YH, YI, YJ, YK, YL, YM, YN, YO, YP, YQ, YR, YS, YT, YU, YV, YW, YX, YY, YZ, ZA, ZB, ZC, ZD, ZE, ZF, ZG, ZH, ZI, ZJ, ZK, ZL, ZM, ZN, ZO, ZP, ZQ, ZR, ZS, ZT, ZU, ZV, ZW, ZX, ZY, ZZ.

LOKALPROGRAM
UTBILDNING I HUS A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z, AA, AB, AC, AD, AE, AF, AG, AH, AI, AJ, AK, AL, AM, AN, AO, AP, AQ, AR, AS, AT, AU, AV, AW, AX, AY, AZ, BA, BB, BC, BD, BE, BF, BG, BH, BI, BJ, BK, BL, BM, BN, BO, BP, BQ, BR, BS, BT, BU, BV, BW, BX, BY, BZ, CA, CB, CC, CD, CE, CF, CG, CH, CI, CJ, CK, CL, CM, CN, CO, CP, CQ, CR, CS, CT, CU, CV, CW, CX, CY, CZ, DA, DB, DC, DD, DE, DF, DG, DH, DI, DJ, DK, DL, DM, DN, DO, DP, DQ, DR, DS, DT, DU, DV, DW, DX, DY, DZ, EA, EB, EC, ED, EE, EF, EG, EH, EI, EJ, EK, EL, EM, EN, EO, EP, EQ, ER, ES, ET, EU, EV, EW, EX, EY, EZ, FA, FB, FC, FD, FE, FF, FG, FH, FI, FJ, FK, FL, FM, FN, FO, FP, FQ, FR, FS, FT, FU, FV, FW, FX, FY, FZ, GA, GB, GC, GD, GE, GF, GG, GH, GI, GJ, GK, GL, GM, GN, GO, GP, GQ, GR, GS, GT, GU, GV, GW, GX, GY, GZ, HA, HB, HC, HD, HE, HF, HG, HH, HI, HJ, HK, HL, HM, HN, HO, HP, HQ, HR, HS, HT, HU, HV, HW, HX, HY, HZ, IA, IB, IC, ID, IE, IF, IG, IH, II, IJ, IK, IL, IM, IN, IO, IP, IQ, IR, IS, IT, IU, IV, IW, IX, IY, IZ, JA, JB, JC, JD, JE, JF, JG, JH, JI, JJ, JK, JL, JM, JN, JO, JP, JQ, JR, JS, JT, JU, JV, JW, JX, JY, JZ, KA, KB, KC, KD, KE, KF, KG, KH, KI, KJ, KK, KL, KM, KN, KO, KP, KQ, KR, KS, KT, KU, KV, KW, KX, KY, KZ, LA, LB, LC, LD, LE, LF, LG, LH, LI, LJ, LK, LL, LM, LN, LO, LP, LQ, LR, LS, LT, LU, LV, LW, LX, LY, LZ, MA, MB, MC, MD, ME, MF, MG, MH, MI, MJ, MK, ML, MM, MN, MO, MP, MQ, MR, MS, MT, MU, MV, MW, MX, MY, MZ, NA, NB, NC, ND, NE, NF, NG, NH, NI, NJ, NK, NL, NM, NO, NP, NQ, NR, NS, NT, NU, NV, NW, NX, NY, NZ, OA, OB, OC, OD, OE, OF, OG, OH, OI, OJ, OK, OL, OM, ON, OO, OP, OQ, OR, OS, OT, OU, OV, OW, OX, OY, OZ, PA, PB, PC, PD, PE, PF, PG, PH, PI, PJ, PK, PL, PM, PN, PO, PP, PQ, PR, PS, PT, PU, PV, PW, PX, PY, PZ, QA, QB, QC, QD, QE, QF, QG, QH, QI, QJ, QK, QL, QM, QN, QO, QP, QQ, QR, QS, QT, QU, QV, QW, QX, QY, QZ, RA, RB, RC, RD, RE, RF, RG, RH, RI, RJ, RK, RL, RM, RN, RO, RP, RQ, RR, RS, RT, RU, RV, RW, RX, RY, RZ, SA, SB, SC, SD, SE, SF, SG, SH, SI, SJ, SK, SL, SM, SN, SO, SP, SQ, SR, SS, ST, SU, SV, SW, SX, SY, SZ, TA, TB, TC, TD, TE, TF, TG, TH, TI, TJ, TK, TL, TM, TN, TO, TP, TQ, TR, TS, TT, TU, TV, TW, TX, TY, TZ, UA, UB, UC, UD, UE, UF, UG, UH, UI, UJ, UK, UL, UM, UN, UO, UP, UQ, UR, US, UT, UY, UZ, VA, VB, VC, VD, VE, VF, VG, VH, VI, VJ, VK, VL, VM, VN, VO, VP, VQ, VR, VS, VT, VU, VV, VW, VX, VY, VZ, WA, WB, WC, WD, WE, WF, WG, WH, WI, WJ, WK, WL, WM, WN, WO, WP, WQ, WR, WS, WT, WU, WV, WW, WX, WY, WZ, XA, XB, XC, XD, XE, XF, XG, XH, XI, XJ, XK, XL, XM, XN, XO, XP, XQ, XR, XS, XT, XU, XV, XW, XX, XY, XZ, YA, YB, YC, YD, YE, YF, YG, YH, YI, YJ, YK, YL, YM, YN, YO, YP, YQ, YR, YS, YT, YU, YV, YW, YX, YY, YZ, ZA, ZB, ZC, ZD, ZE, ZF, ZG, ZH, ZI, ZJ, ZK, ZL, ZM, ZN, ZO, ZP, ZQ, ZR, ZS, ZT, ZU, ZV, ZW, ZX, ZY, ZZ.

DIK ELEV/PERSONAL
SKOLAN A1-15
KLASS 1-15
KPR 1-15
GR 1-15
VENT 1-15
KLASS 16-30
KPR 16-30
GR 16-30
VENT 16-30
KLASS 31-45
KPR 31-45
GR 31-45
VENT 31-45
KLASS 46-60
KPR 46-60
GR 46-60
VENT 46-60
KLASS 61-75
KPR 61-75
GR 61-75
VENT 61-75
KLASS 76-90
KPR 76-90
GR 76-90
VENT 76-90
KLASS 91-105
KPR 91-105
GR 91-105
VENT 91-105
KLASS 106-120
KPR 106-120
GR 106-120
VENT 106-120
KLASS 121-135
KPR 121-135
GR 121-135
VENT 121-135
KLASS 136-150
KPR 136-150
GR 136-150
VENT 136-150
KLASS 151-165
KPR 151-165
GR 151-165
VENT 151-165
KLASS 166-180
KPR 166-180
GR 166-180
VENT 166-180
KLASS 181-195
KPR 181-195
GR 181-195
VENT 181-195
KLASS 196-210
KPR 196-210
GR 196-210
VENT 196-210
KLASS 211-225
KPR 211-225
GR 211-225
VENT 211-225
KLASS 226-240
KPR 226-240
GR 226-240
VENT 226-240
KLASS 241-255
KPR 241-255
GR 241-255
VENT 241-255
KLASS 256-270
KPR 256-270
GR 256-270
VENT 256-270
KLASS 271-285
KPR 271-285
GR 271-285
VENT 271-285
KLASS 286-300
KPR 286-300
GR 286-300
VENT 286-300
KLASS 301-315
KPR 301-315
GR 301-315
VENT 301-315
KLASS 316-330
KPR 316-330
GR 316-330
VENT 316-330
KLASS 331-345
KPR 331-345
GR 331-345
VENT 331-345
KLASS 346-360
KPR 346-360
GR 346-360
VENT 346-360
KLASS 361-375
KPR 361-375
GR 361-375
VENT 361-375
KLASS 376-390
KPR 376-390
GR 376-390
VENT 376-390
KLASS 391-405
KPR 391-405
GR 391-405
VENT 391-405
KLASS 406-420
KPR 406-420
GR 406-420
VENT 406-420
KLASS 421-435
KPR 421-435
GR 421-435
VENT 421-435
KLASS 436-450
KPR 436-450
GR 436-450
VENT 436-450
KLASS 451-465
KPR 451-465
GR 451-465
VENT 451-465
KLASS 466-480
KPR 466-480
GR 466-480
VENT 466-480
KLASS 481-495
KPR 481-495
GR 481-495
VENT 481-495
KLASS 496-510
KPR 496-510
GR 496-510
VENT 496-510
KLASS 511-525
KPR 511-525
GR 511-525
VENT 511-525
KLASS 526-540
KPR 526-540
GR 526-540
VENT 526-540
KLASS 541-555
KPR 541-555
GR 541-555
VENT 541-555
KLASS 556-570
KPR 556-570
GR 556-570
VENT 556-570
KLASS 571-585
KPR 571-585
GR 571-585
VENT 571-585
KLASS 586-600
KPR 586-600
GR 586-600
VENT 586-600
KLASS 601-615
KPR 601-615
GR 601-615
VENT 601-615
KLASS 616-630
KPR 616-630
GR 616-630
VENT 616-630
KLASS 631-645
KPR 631-645
GR 631-645
VENT 631-645
KLASS 646-660
KPR 646-660
GR 646-660
VENT 646-660
KLASS 661-675
KPR 661-675
GR 661-675
VENT 661-675
KLASS 676-690
KPR 676-690
GR 676-690
VENT 676-690
KLASS 691-705
KPR 691-705
GR 691-705
VENT 691-705
KLASS 706-720
KPR 706-720
GR 706-720
VENT 706-720
KLASS 721-735
KPR 721-735
GR 721-735
VENT 721-735
KLASS 736-750
KPR 736-750
GR 736-750
VENT 736-750
KLASS 751-765
KPR 751-765
GR 751-765
VENT 751-765
KLASS 766-780
KPR 766-780
GR 766-780
VENT 766-780
KLASS 781-795
KPR 781-795
GR 781-795
VENT 781-795
KLASS 796-810
KPR 796-810
GR 796-810
VENT 796-810
KLASS 811-825
KPR 811-825
GR 811-825
VENT 811-825
KLASS 826-840
KPR 826-840
GR 826-840
VENT 826-840
KLASS 841-855
KPR 841-855
GR 841-855
VENT 841-855
KLASS 856-870
KPR 856-870
GR 856-870
VENT 856-870
KLASS 871-885
KPR 871-885
GR 871-885
VENT 871-885
KLASS 886-900
KPR 886-900
GR 886-900
VENT 886-900
KLASS 901-915
KPR 901-915
GR 901-915
VENT 901-915
KLASS 916-930
KPR 916-930
GR 916-930
VENT 916-930
KLASS 931-945
KPR 931-945
GR 931-945
VENT 931-945
KLASS 946-960
KPR 946-960
GR 946-960
VENT 946-960
KLASS 961-975
KPR 961-975
GR 961-975
VENT 961-975
KLASS 976-990
KPR 976-990
GR 976-990
VENT 976-990
KLASS 991-1005
KPR 991-1005
GR 991-1005
VENT 991-1005
KLASS 1006-1020
KPR 1006-1020
GR 1006-1020
VENT 1006-1020
KLASS 1021-1035
KPR 1021-1035
GR 1021-1035
VENT 1021-1035
KLASS 1036-1050
KPR 1036-1050
GR 1036-1050
VENT 1036-1050
KLASS 1051-1065
KPR 1051-1065
GR 1051-1065
VENT 1051-1065
KLASS 1066-1080
KPR 1066-1080
GR 1066-1080
VENT 1066-1080
KLASS 1081-1095
KPR 1081-1095
GR 1081-1095
VENT 1081-1095
KLASS 1096-1110
KPR 1096-1110
GR 1096-1110
VENT 1096-1110
KLASS 1111-1125
KPR 1111-1125
GR 1111-1125
VENT 1111-1125
KLASS 1126-1140
KPR 1126-1140
GR 1126-1140
VENT 1126-1140
KLASS 1141-1155
KPR 1141-1155
GR 1141-1155
VENT 1141-1155
KLASS 1156-1170
KPR 1156-1170
GR 1156-1170
VENT 1156-1170
KLASS 1171-1185
KPR 1171-1185
GR 1171-1185
VENT 1171-1185
KLASS 1186-1200
KPR 1186-1200
GR 1186-1200
VENT 1186-1200
KLASS 1201-1215
KPR 1201-1215
GR 1201-1215
VENT 1201-1215
KLASS 1216-1230
KPR 1216-1230
GR 1216-1230
VENT 1216-1230
KLASS 1231-1245
KPR 1231-1245
GR 1231-1245
VENT 1231-1245
KLASS 1246-1260
KPR 1246-1260
GR 1246-1260
VENT 1246-1260
KLASS 1261-1275
KPR 1261-1275
GR 1261-1275
VENT 1261-1275
KLASS 1276-1290
KPR 1276-1290
GR 1276-1290
VENT 1276-1290
KLASS 1291-1305
KPR 1291-1305
GR 1291-1305
VENT 1291-1305
KLASS 1306-1320
KPR 1306-1320
GR 1306-1320
VENT 1306-1320
KLASS 1321-1335
KPR 1321-1335
GR 1321-1335
VENT 1321-1335
KLASS 1336-1350
KPR 1336-1350
GR 1336-1350
VENT 1336-1350
KLASS 1351-1365
KPR 1351-1365
GR 1351-1365
VENT 1351-1365
KLASS 1366-1380
KPR 1366-1380
GR 1366-1380
VENT 1366-1380
KLASS 1381-1395
KPR 1381-1395
GR 1381-1395
VENT 1381-1395
KLASS 1396-1410
KPR 1396-1410
GR 1396-1410
VENT 1396-1410
KLASS 1411-1425
KPR 1411-1425
GR 1411-1425
VENT 1411-1425
KLASS 1426-1440
KPR 1426-1440
GR 1426-1440
VENT 1426-1440
KLASS 1441-1455
KPR 1441-1455
GR 1441-1455
VENT 1441-1455
KLASS 1456-1470
KPR 1456-1470
GR 1456-1470
VENT 1456-1470
KLASS 1471-1485
KPR 1471-1485
GR 1471-1485
VENT 1471-1485
KLASS 1486-1500
KPR 1486-1500
GR 1486-1500
VENT 1486-1500
KLASS 1501-1515
KPR 1501-1515
GR 1501-1515
VENT 1501-1515
KLASS 1516-1530
KPR 1516-1530
GR 1516-1530
VENT 1516-1530
KLASS 1531-1545
KPR 1531-1545
GR 1531-1545
VENT 1531-1545
KLASS 1546-1560
KPR 1546-1560
GR 1546-1560
VENT 1546-1560
KLASS 1561-1575
KPR 1561-1575
GR 1561-1575
VENT 1561-1575
KLASS 1576-1590
KPR 1576-1590
GR 1576-1590
VENT 1576-1590
KLASS 1591-1605
KPR 1591-1605
GR 1591-1605
VENT 1591-1605
KLASS 1606-1620
KPR 1606-1620
GR 1606-1620
VENT 1606-1620
KLASS 1621-1635
KPR 1621-1635
GR 1621-1635
VENT 1621-1635
KLASS 1636-1650
KPR 1636-1650
GR 1636-1650
VENT 1636-1650
KLASS 1651-1665
KPR 1651-1665
GR 1651-1665
VENT 1651-1665
KLASS 1666-1680
KPR 1666-1680
GR 1666-1680
VENT 1666-1680
KLASS 1681-1695
KPR 1681-1695
GR 1681-1695
VENT 1681-1695
KLASS 1696-1710
KPR 1696-1710
GR 1696-1710
VENT 1696-1710
KLASS 1711-1725
KPR 1711-1725
GR 1711-1725
VENT 1711-1725
KLASS 1726-1740
KPR 1726-1740
GR 1726-1740
VENT 1726-1740
KLASS 1741-1755
KPR 1741-1755
GR 1741-1755
VENT 1741-1755
KLASS 1756-1770
KPR 1756-1770
GR 1756-1770
VENT 1756-1770
KLASS 1771-1785
KPR 1771-1785
GR 1771-1785
VENT 1771-1785
KLASS 1786-1800
KPR 1786-1800
GR 1786-1800
VENT 1786-1800
KLASS 1801-1815
KPR 1801-1815
GR 1801-1815
VENT 1801-1815
KLASS 1816-1830
KPR 1816-1830
GR 1816-1830
VENT 1816-1830
KLASS 1831-1845
KPR 1831-1845
GR 1831-1845
VENT 1831-1845
KLASS 1846-1860
KPR 1846-1860
GR 1846-1860
VENT 1846-1860
KLASS 1861-1875
KPR 1861-1875
GR 1861-1875
VENT 1861-1875
KLASS 1876-1890
KPR 1876-1890
GR 1876-1890
VENT 1876-1890
KLASS 1891-1905
KPR 1891-1905
GR 1891-1905
VENT 1891-1905
KLASS 1906-1920
KPR 1906-1920
GR 1906-1920
VENT 1906-1920
KLASS 1921-1935
KPR 1921-1935
GR 1921-1935
VENT 1921-1935
KLASS 1936-1950
KPR 1936-1950
GR 1936-1950
VENT 1936-1950
KLASS 1951-1965
KPR 1951-1965
GR 1951-1965
VENT 1951-1965
KLASS 1966-1980
KPR 1966-1980
GR 1966-1980
VENT 1966-1980
KLASS 1981-1995
KPR 1981-1995
GR 1981-1995
VENT 1981-1995
KLASS 1996-2010
KPR 1996-2010
GR 1996-2010
VENT 1996-2010
KLASS 2011-2025
KPR 2011-2025
GR 2011-2025
VENT 2011-2025
KLASS 2026-2040
KPR 2026-2040
GR 2026-2040
VENT 2026-2040
KLASS 2041-2055
KPR 2041-2055
GR 2041-2055
VENT 2041-2055
KLASS 2056-2070
KPR 2056-2070
GR 2056-2070
VENT 2056-2070
KLASS 2071-2085
KPR 2071-2085
GR 2071-2085
VENT 2071-2085
KLASS 2086-2100
KPR 2086-2100
GR 2086-2100
VENT 2086-2100
KLASS 2101-2115
KPR 2101-2115
GR 2101-2115
VENT 2101-2115
KLASS 2116-2130
KPR 2116-2130
GR 2116-2130
VENT 2116-2130
KLASS 2131-2145
KPR 2131-2145
GR 2131-2145
VENT 2131-2145
KLASS 2146-2160
KPR 2146-2160
GR 2146-2160
VENT 2146-2160
KLASS 2161-2175
KPR 2161-2175
GR 2161-2175
VENT 2161-2175
KLASS 2176-2190
KPR 2176-2190
GR 2176-2190
VENT 2176-2190
KLASS 2191-2205
KPR 2191-2205
GR 2191-2205
VENT 2191-2205
KLASS 2206-2220
KPR 2206-2220
GR 2206-2220
VENT 2206-2220
KLASS 2221-2235
KPR 2221-2235
GR 2221-2235
VENT 2221-2235
KLASS 2236-2250
KPR 2236-2250
GR 2236-2250
VENT 2236-2250
KLASS 2251-2265
KPR 2251-2265
GR 2251-2265
VENT 2251-2265
KLASS 2266-2280
KPR 2266-2280
GR 2266-2280
VENT 2266-2280
KLASS 2281-2295
KPR 2281-2295
GR 2281-2295
VENT 2281-2295
KLASS 2296-2310
KPR 2296-2310
GR 2296-2310
VENT 2296-2310
KLASS 2311-2325
KPR 2311-2325
GR 2311-2325
VENT 2311-2325
KLASS 2326-2340
KPR 2326-2340
GR 2326-2340
VENT 2326-2340
KLASS 2341-2355
KPR 2341-2355
GR 2341-2355
VENT 2341-2355
KLASS 2356-2370
KPR 2356-2370
GR 2356-2370
VENT 2356-2370
KLASS 2371-2385
KPR 2371-2385
GR 2371-2385
VENT 2371-2385
KLASS 2386-2400
KPR 2386-2400
GR 2386-2400
VENT 2386-2400
KLASS 2401-2415
KPR 2401-2415
GR 2401-2415
VENT 2401-2415
KLASS 2416-2430
KPR 2416-2430
GR 2416-2430
VENT 2416-2430
KLASS 2431-2445
KPR 2431-2445
GR 2431-2445
VENT 2431-2445
KLASS 24

Konsekvens 1-4 (4 = Allvarig, 3 = Kännbar, 2 = Ländig, 1 = Försumbar).
Sannolikhet 1-4 (4 = Sannolik, 3 = Möjlig, 2 = Mindre sannolik, 1 = Osannolik).

Risker i byggprojekt Fornuddens skola

Risk	Konsekvensbeskrivning			Konsekvens		Sannolikhet		Summa		Föreslagna åtgärder	
1. Ingen finansiering	Inhyrda externa paviljonger. Högre kostnad per kvadratmeter. Osäkerhet pga tillfälliga bygglov, högre underhållskostnader och energiförbrukning. Hitta lösning för musikal i befintlig byggnad och hitta utrymme för ett till klassrum i paviljong.			3		2		6		Bra beslutsunderlag.	
2. Tidsbrist - byggnad ej klar till vårtterminen 2015	Verksamheten drabbas. Kan inte flytta in i ny byggnad (hitta paviljongslösning).			3		2		6		Ska-krav i upphandling, bra beslutsunderlag, sätta in mer resurser, bra planering, signaler i tid.	
3. För kort byggtid	Byggfusk, dyrare projekt pga byggentreprenören blir tvingad att ta in extra resurser.			4		2		8		Väl genomarbetat projekteringsunderlag och förfragningsunderlag, bra projektledning, signaler i tid, god relation till entreprenör.	
4. Överskriden budget	Stoppa bygget? Eska pengar? Dyrare för BoU, högre hyror.			3		3		9		Signaler i tid, bra kostnadsunderlag.	
5. Inget anbud i upphandlingen	Dyrare, försenad process.			3		1		3		Fråga ramavtalade entreprenör. Ny upphandling.	
6. Entreprenören kan inte utföra uppdraget	Dyrare, försenad process.			3		1		3		Ska-krav i upphandling, ta in annan entreprenör.	
7. Inget politiskt beslut	Ingen ny byggnad. Inhyrda paviljonger. Kan kapacitetsökningen lösas?			3		2		6		Inhyrda paviljonger. Elever hänvisas ev. till närmaste skola i centrumområdet.	
8. Sjukdom	Försenad process.			2		1		2		Ta in extraresurs.	

Tyresö kommun
Fastighetsenheten
Jan Nilsson

TJÄNSTESKRIVELSE

2011-02-08

1 (4)

Kommunstyrelsen

Principbeslut nytt hyressystem för lokaler

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta föreslagna principer för ny hyressättning.

Åke Skoglund

Jan Nilsson

Sammanfattning

Nya principer för hyressättning av lokalerna innebär att:

- Synliggöra lokalkostnaderna
- Hushålla med lokalresurserna
- Koppla lokalkostnader och göra dom begripliga för hyresgästen
- Konkurrensneutralitet mellan kommunala skolor och förskolor.
- Erforderliga kostnader för budget inkl. Planerat underhåll ska säkra fastigheternas värde samt möjliggöra dom till framtida lokalutnyttjande.

tyresö kommun

Beskrivning av ärendet

Nuläge:

I nuvarande fördelnings- och hyressystem debiteras verksamheterna för de faktiska kostnaderna men erhåller motsvarande belopp i budgettilldelningen. Därmed finns inget tydligt incitament för att utnyttja lokalerna maximalt eller att avveckla lokaler som inte utnyttjas. Följderna blir att nya fastigheter byggs medan de befintliga inte används effektivt.

Dagens system av kostnadsnivån regleras en gång per år som ej är relevanta för kostnadsökningarna för el, myndighetsåttagande, drift och underhåll.

De senaste åren har fastighetsenheten fått extra anslag i slutet på året som inneburit svårigheter att handla upp på ett effektivt sätt samt att lokalnyttjarna ej blivit debiterade för dessa.

Hyresnivåer från ca 600-2500 kr per kvm. Genomsnittliga kostnaden är ca 1000 kr / kvm.

Nytt förslag:

Ny lag from 201101.

Bidrag till fristående enheter inom skolor och förskolor. Bidrag till pedagogisk omsorg ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna verksamheten.

Grundprincip och beräkningsmodell

Den genomsnittliga hyreskostnaden beräknas vara ca 1100 kr per kvadratmeter from år 2012. Eftersom självkostnadsprincipen ska tillämpas ska den genomsnittliga nivån läggas till grund och räknas upp årsvis med hänsyn till inflation och andra kostnadspåverkande faktorer. Fastighetsenheten ska alltså få full kompensation för kostnadsökningar, samtidigt ska reduceringar av kostnadsbesparingar såsom energisparåtgärder mm. räknas med i budgeten. Efter färdigställd budget ska enheten informera / förhandla med resp. förvaltningsansvarig.

Grundprincipen i Tyresö kommun är att hyresnivåer och hyreskostnaden i stort ska överensstämma med "kundnyttan" för hyresgästen. D.v.s. hyreskostnaden ska upplevas motiverad och relevant i förhållande till andra skollokaler i kommunen. Därför har en modell med tre hyresnivåer tagits fram där.

Hyressystemet bygger på tre hyresnivåerna samt ett tak med följande två faktorer att beakta:

- Kapacitetsberäkning per skolenhet som innebär att varje förskolas och grundskolas kapacitet mätt i antal elevplatser bedöms utifrån vad enheten är dimensionerad för.
- Standard avseende inre och yttre miljö

De hyresnivåer som gäller för år 2012 är preliminärt:

- 800 kr/kvm
- 1050 kr/kvm
- 1300 kr/kvm
- 1500 kr/kvm (hyrestak)

Dessa utgör grunden för framtida uppräknig av hyresnivåerna m.h.t. inflation och andra kostnadsförändring för att självkostnaderna ska kunna täckas samtidigt som fastigheternas ekonomiska värde ska bevaras.

Hyreskontrakt

Hyreskontrakt ska upprättas med alla privata och kommunala ansvariga. Avtalstider blir tre år, med möjlighet till förlängning. Uppsägningstider för hela eller delar av lokalerna är förmånliga för hyresgästen, syftet är att uppmuntra effektivt lokalutnyttjande.

Effektiviseringar

Vid initiativ tagna av kommunens hyresgäster till verksamhetsanknutna anpassningar gäller följande:

- hyresgästen finansierar 50 % av kostnaden
- resterande 50 % fördelas mellan övriga likartade verksamheter

Förvaltningen kan i sin tur äska särskilda medel för anpassningen om den bidrar till lokaleffektivisering för kommunen genom t.ex. att andra investeringsbehov kan elimineras eller skjutas på framtiden. Kommunledningen avsätter investeringsmedel för sådana effektiviseringsbehov.

För externa hyresgäster gäller i grunden att anpassningen i huvudsak ska bekostas av hyresgästen, men fördelningen överenskommes i det enskilda fallet. Om det är uppenbara långsiktiga fördelar för kommunen kan dock fördelningen av kostnaden komma att delas mellan kommunen och den externa hyresgästen.

Lokalsamordningsansvarig

- Leda lokalgruppen
- Verksamhetsansvariga får vända sig till vid förändring av lokalerna.
- In och uthyrning av lokaler
- Upprätta affärsplan på fastigheterna tillsammans med representanter för förvaltningarna.